

Γιατί οι έφηβοι δυσκολεύονται να μοιραστούν μυστικά με τους γονείς;

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

παιδί – και πολύ περισσότερο κάθε έφηβος – έχει δικαίωμα στην αυτοδιάθεση. Έχει δικαίωμα να επιλέγει πότε θα μιλήσει στους γονείς του και τι θα τους πει. Η παραχώρηση αλλά και η διεκδίκηση του δικαιώματος αυτού, αποτελεί απαραίτητη και αναγκαία προϋπόθεση για την υγιή ψυχική του συγκρότηση και τη διαμόρφωση μιας υγιούς, αυτόνομης προσωπικότητας.

Γράφει η Βασιλική Παππά, MSc, PhD, Συμβουλευτική Ψυχολόγος

Πρόκειται για μικρά, απλά και «ανώδυνα μυστικά» που δίνουν τη δυνατότητα στο παιδί να αυτό-επιβεβαιώνεται και να εξελίσσεται. Στην εφηβεία, αυτό γίνεται ακόμη πιο έντονο, καθώς η ανάγκη των εφήβων για διαφοροποίηση είναι πιο επιτακτική. Η εφηβεία είναι το εξελικτικό στάδιο κατά το οποίο επιτελείται η διαμόρφωση της ταυτότητας. Για να επιτευχθεί η διαμόρφωση της ταυτότητάς του, ο έφηβος έχει ανάγκη από την υγιή διαφοροποίησή του από τα γονικά πρότυπα.

Υπάρχουν πράγματα που οι έφηβοι δυσκολεύονται να μοιράζονται με τους γονείς τους. Δυσκολεύονται ή φοβούνται να συζητούν οτιδήποτε έχει να κάνει με τις προσωπικές τους επιλογές που δεν σχετίζονται με τις αξίες, τις απόψεις ή τα αισθητικά κριτήρια των γονιών τους.

Θέματα επιλογής φίλων και συντρόφου, καθώς και πιθανές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στις διαπροσωπικές τους σχέσεις, ενασχολήσεις και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους, ρούχα και εξωτερική εμφάνιση, είναι μερικά από τα θέματα που οι έφηβοι επιλέγουν να μοιράζονται περισσότερο με τους φίλους κι όχι τόσο με τους γονείς τους. Ο έλεγχος των γονιών εκδηλώνεται περισσότερο από τη στιγμή που ο έφηβος ζητάει από το γονιό του την οικονομική του συνδρομή (π.χ. χρήματα για να βγει έξω, για να αγοράσει κάτι, ή για να πάει διακοπές), ή την άδειά του για μια υνχτερινή έξοδο που θα διαρκέσει περισσότερο από το σύνηθες. Οι έφηβοι δεν επιθυμούν να τα μοιράζονται αυτά με τους γονείς τους γιατί από τη μια θέλουν να αυτοπροσδιορίζονται και από την άλλη γιατί φοβούνται άλλοτε τον έλεγχο, άλλοτε την άρνηση κι άλλοτε την κριτική των γονιών τους και τις επικρίσεις τους.

Οι γονείς αντιπροσωπεύουν για τους εφήβους τον έλεγχο, την εξουσία, τα «πρέπει», τις κοινωνικές συμβάσεις και τον συντηρητισμό. Είναι γι' αυτούς φορείς εξουσίας στους οποίους πρέπει να προβάλλουν αντίσταση (όπως είναι και οι καθηγητές τους, αλλά και οι περισσότεροι ενήλικες εν γένει). Από τη μια, οι γονείς χρειάζεται να δώσουν στους εφήβους επαρκή χώρο για την αναγκαία διαφοροποίησή τους. Και όχι μόνο να την επιτρέψουν, αλλά και να την καλωσορίσουν!

Ας μην ξεχνάμε ότι οι συχνές «σιωπές» των εφήβων είναι απαραίτητη προϋπόθεση

για τη διαφύλαξη της ατομικότητάς τους και για την υγιή ψυχική τους συγκρότηση. Η σιωπή είναι δηλωτική εσωτερικών ανακατατάξεων και αναμοχλεύσεων, καθώς και επαναπροσδιορισμών ως προς τις επιλογές τους, τις προτεραιότητες που θέτουν, τις αξίες που θεωρούν σημαντικές για τη ζωή τους. Κι αυτό οι γονείς οφείλουν να το κατανοήσουν και να το σεβαστούν. Από την άλλη, χρειάζεται να μπορέσουν να κερδίσουν το στοίχημα της επικοινωνίας μαζί τους. Για να μιλούν περισσότερο οι έφηβοι, οι γονείς χρειάζεται να είναι εφοδιασμένοι με τη μοναδική δεξιότητα του καλού ακροατή. Να μπορούν ν' ακούνε, ν' αφουγκράζονται, να παρατηρούν τους εφήβους τους. Να επιδεικνύουν αποδοχή, χωρίς ν' ασκούν κριτική και να καταφεύγουν σε δυσλειτουργικά κηρύγματα. Αν μπορέσουν να τους σεβαστούν, χωρίς να τους φοβηθούν, θα κερδίσουν το σεβασμό τους. Κι αν καταφέρουν να τους εμπιστευθούν πραγματικά, θα κερδίσουν την εμπιστοσύνη τους.

Πηγή: infokids.gr